

Lapin yliopisto
Oikeustieteiden tiedekunta

ONPOOL9 RIKOSOIKEUS
ONPOOL95 KIRJALLISUUSTENTTI (5–6 op.)

Tentti 3.5.2018

Kirjoita vastaukset erillisille konseptiarkeille. Jokainen vastaus tulee kirjoittaa omalle konseptilleen. Vastaustilaa ei ole rajoitettu. Jätä paperin oikeaan reunaan tilaa korjausmerkinnöille. Kysymyksistä 1–4 on jätettävä nimellä varustettu vastauspaperi. Jos opiskelija on suorittanut tenttivaatimusten 3. kohdan (tenttikysymys 5) luennoilla, kysymykseen nro 5 ei tarvitse jättää vastauspaperia. Tentistä luopuva jättää yhden nimellään varustetun vastauspaperin, jossa on teksti ”luovun”.

1. Mitä tarkoitetaan oikeuttamisperusteilla?

(10 p.)

2. Millä edellytyksillä ja miten rikoksen tunnustaminen ja rikoksen selvittämisen edistäminen vaikuttavat rangaistuksen mittaamiseen?

(10 p.)

3. Kalle K. (52 v.) oli kevättalvella 2018 metsiensä tykkytuhoja tarkastaessaan havainnut maillaan olevan karhunpesän. Kalle totesi, että poro- ja saaliseläinkantaa verottava peto pitäisi hävittää. Kalle pyysi avukseen karhumetsälle naapurinsa Pekka P:n (60 v.). Miehillä ei ollut karhun pyyntiin oikeuttavaa lupaa. Metsälle lähtiessään molemmilla miehillä oli mukanaan kiväärit, joihin heillä oli asianmukaiset luvat ja Kallen omistama metsästyskoira Vili. Kun miehet pääsivät pesän lähistölle, Vili alkoi haukkua pesässä ollutta karhua. Karhu lähti pesästään liikkeelle ennen kuin miehet ehtivät asettautua ampumisasemiin. Karhu kaatoi lähempänä pesää olleen Pekan. Tässä vaiheessa Kalle oli saanut aseensa ampumavalmiiksi ja ampui karhua kuolettavasti. Pekka selvisi tapauksesta revenneellä takilla, pienillä pintahaavoilla ja säikähdyksellä. Kalle soitti lähistöllä asuvalle tuttavalleen Raimo R:lle (55 v.), että tämä tulisi auttamaan karhun raadon kuljettamisessa. Raimo tuli paikalle mönkijällään ja raato kuljetettiin Raimon pihapiirissä olevaan vanhaan navettarakennukseen, missä miehet suolistivat ja nylkivät karhun ja paloittelivat lihat. Kalle, Pekka ja Raimo jakoivat osan lihoista keskenään ja osa myytiin matkailu- ja ravintola-alan yrittäjälle Lasse L:lle (38 v.), joka tarvitsi kipeästi karhunlihaa varakkaita ulkomaisia asiakkaitaan varten, eikä siksi kysellyt tarkemmin lihan alkuperästä. Myöhemmin samana iltana Pekka vietti iltaa paikallisessa huoltoaseman baarissa ja tuli useamman oluen jälkeen kertoneeksi karhunkaadosta tuttavalleen Martti M:lle (48 v.). Seuraavana päivänä Martti tuli Kallen luokse vierailulle ja uhkasi kertoa karhunpyynnistä poliisille, ellei Kalle maksaisi hänelle 1.000,00 euroa vaitiolosta. Kalle kieltäytyi maksamasta ja totesi, että Martti saisi ”tuntea nahoissaan”, jos menisi vasikoimaan viranomaisille. Lopuksi hän vielä totesi, että ”hirvimetsillä voi tulla vahingonlaukauksia, jos sille linjalle lähdetään.”

Esitä perusteltu rikosoikeudellinen arviosi tapahtuneesta. Mainitse vastauksessasi myös sovellettavat lainkohdat. Vastauksessa ei tarvitse ottaa kantaa rangaistusasteikoihin tai rangaistuksen mittaamiseen. Ota vastauksessasi kuitenkin kantaa siihen, mitä muita seuraamuksia tapauksessa voidaan määrätä rangaistuksen lisäksi.

(10 p.)

4. *Esitä perusteltu rikosoikeudellinen arvioksi seuraavista toisistaan erillisistä tapahtumista. Mainitse vastauksessasi myös sovellettavat lainkohdat. Vastauksessa ei tarvitse ottaa kantaa rangaistusasteikkoihin taikka tapauksissa mahdollisesti määrättävien rangaistusten lajiin tai määrään.*

- a) Aapo (52 v.) tunki vetoa nuoriin tyttöihin. Hän tutustui netin keskustelupalstalla Niinaan (13 v.) ja alkoi käydä seksuaalisväritteisiä keskusteluja Niinan kanssa. Keskusteluissa Aapo kertoi olevansa mallien manageri, lupasi auttaa Niinaa pääsemään mallin uralle ja sopi sitä varten tapaamisen Niinan kanssa. Tosiasiassa Aapo oli kunnan palveluksessa oleva virkamies. Aapo varasi tapaamista varten huoneen hotellista, mutta Niina ei sairastumisen vuoksi tullut sovitusti paikalle.
- b) Leena (48 v.) oli palaamassa yöaikaan kotiin työpaikaltaan ravintolasta, kun Eero (18 v.) ja Juhani (22 v.) alkoivat seurata häntä. Eräässä pimeässä kadunkulmassa Eero tarttui Leenaan kiinni ja työnsi tämän vasten talon seinää. Eeron pidellessä kiinni Juhani repi alas Leenan housut ja työnsi sormensa tämän emättimeen. Tässä vaiheessa paikkaa lähestyi ravintolasta kotiin palaamassa ollut äänekäs seurue, joten Eero ja Juhani katsoivat parhaaksi häipyä paikalta.
- c) Tuomas (22 v.) houkutteli koulukodista karanneen Jaanan (17 v.) kotiinsa ja sukupuoliyhteyteen kanssaan lupaamalla tälle yösijan, ruokaa, alkoholia ja vähän käyttörahaa.
- d) Kunnallispoliitikko Lauri (54 v.) oli saanut tietää, että hänen puoluetoverinsa Tiina (48 v.) oli nuorena tuomittu mm. näpistyksistä ja huumausaineen käyttörikoksista. Lauri uhkasi paljastaa Tiinan menneisyyden rikkeet medialle, ellei Tiina suostuisi sukupuoliyhteyteen hänen kanssaan. Poliittista uraansa suojellakseen Tiina suostui harjoittamaan seksiä Laurin kanssa.

(10 p.)

Sellaisten opiskelijoiden, jotka ovat hyväksytysti suorittaneet rangaistusjärjestelmää ja rangaistuksen mittaamista käsittelevät luennot, ei tarvitse vastata seuraavaan tenttivaatimusten 3. kohtaa koskevaan kysymykseen (kysymys nro 5). Kysymyksestä nro 5 saatuja pisteitä ei oteta huomioon tentin arvosanaa määrättäessä.

5. Timo (17 v.) tuomitaan tänään 3.5.2018 käräjäoikeudessa seuraavista rikoksista
- törkeän petoksen yritys (tehty 16.12.2017)
  - törkeä kavallus (tehty 18.12.2017)
  - maksuvälinepetos (tehty 20.12.2017)
  - näpistys (tehty 22.12.2017)

Vastaa perustellen ja lainkohdat mainiten seuraaviin kysymyksiin:

- a) Miltä asteikolta Timo tuomitaan tänään käsiteltävänä olevista rikoksista?
- b) Miten tänään annettavaan tuomioon vaikuttaa se, jos Timo on 17.1.2017 tuomittu huumausaineen käyttörikoksesta, liikenneturvallisuuden vaarantamisesta, törkeästä rattijuopumuksesta ja kulkuneuvon kuljettamisesta oikeudetta 50 päivän ehdolliseen vankeusrangaistukseen. Koeaika on päättynyt 31.1.2018.

(10 p.)